

Bryan Washington: Mitä meistä jää

[PM/31 ADMIN](#)

Surkukupaisat perheet – RIITTA VAISMAA (13.10.2021)

Jo alkuasetelma Bryan Washingtonin ensimmäisessä romaanissa *Mitä meistä jää* saa odottamaan paljon ja

jotakin erityistä. Parisuhteensa kestävyydestä epävarman homoparin toinen osapuoli on musta amerikkalainen Benson (Ben) ja toinen lihava japanilainen Michael (Mike), toki hänkin myös amerikkalainen. Mike on lähdössä Japaniin, missä hänen isänsä sairastaa syöpää eikä elä enää kauan. Samaan aikaan Miken äiti on tulossa Japanista tapaamaan poikaansa Houstoniin. Äiti majoittuu nuorten

miesten asuntoon, hän siis asuu viikkoja Benin kanssa. Epäsuhtaiset kämppikset sopeutuvat

toisiinsa

omalla oudolla tavallaan.

Mitä meistä jää on hyvin amerikkalainen. Kaupunkikulttuuri on todella moninainen. Ihmisten identiteetti

voi olla mikä tahansa; lähes jokaisen etninen tausta on erilainen. Välistä tuntuu, että tavallinen valkoinen

on poikkeus. Texasin Houston sykkii monenlaista elämää. Houston on liittovaltion neljänneksi suurin

kaupunki, jonka eri osat poikkeavat suuresti toisistaan. Bryan Washington (1993) asuu itsekin Houstonissa, joten hän kirjoittaa kotikulttuuristaan.

Kertojia romaanissa on kaksi. Ben kertoo ensimmäisen ja viimeisen jakson, Mike keskimmäisen. Ben on

töissä lastenhoitolaitoksessa, missä hän viihtyy. Paikka saattaa olla hänelle jopa tärkempi kuin perhe.

Mike on kokki ja tekee monia hanttihommia. Lihava japanilainen on hyvä laittamaan ruokaa, ja musta

Ben pärjää hyvin varsinkin ongelmallisten lasten kanssa.

Homojen asema ei ole Benille ja Mikelle ja heidän sukupolvelleen ongelma. Sukupuolinen suuntautuminen on osa ihmisten moninaisuutta. Sukupolvien erot ovat suuret. Benin ja Miken vanhemmille poikien suuntautuneisuus on alkuun ongelma tai ainakin asia, josta vaietaan. Vaikka oma

sukupolvi on sinut asian kanssa, se on silti aina otettava huomioon. Kun Ben vielä on musta, on aina katsottava ympärilleen, onko esim. ravintola sopiva ja mihin pöytään on hyvä istua.

Mitä meistä jää perustuu paljolti dialogille. Tämä saattaa tuntua oudolta, kun toisen vastaus on usein vain

en tiedä tai pelkkä hiljaisuus. Pian toinen sanoo sorry ja toinen vastaa, ettei tarvitse olla pahoillaan.

Puhelimet ovat aina kaikkien kourassa. Tekstiviesteillä on helpompi sanoa asioita kuin puhumalla.

Kun ei

osata sanoa mitään, lähetetään joko tyhjiä viestejä tai valokuvia. Washingtonin romaania markkinoidaan

pirullisen hauskana ja kirpeänhauskana, ja huumori onkin teoksessa keskeistä. Tilannekomiikkaa on paljon, mutta tärkeämpi huumori on haikeaa, surumielistä, vaivihkaista. Aleksis Milonoffin

suomennos

toistaa hienosti kaikki vivahteet.

Romaanin perheet ovat erikoiset. Vaikka sitoutumisen vaikeus on ylisukupolvista, kaikki ovat silti ovat

mitä suurimmassa määrin sitoutuneita perheisiinsä. Myös Mike ja Ben toisiinsa, vaikka he koko ajan korostavat, ettei sitoutumisesta ole sovittu.

Benin sisar Lydia välittää veljestään. Sama on tilanne myös päin vastoin, mutta eihän sellaisesta puhuta.

Miken japanilainen perhe on asunut vuoroin Houstonissa, Tokiossa ja Osakassa. Ben on syntyjään houstonilainen. Benin isä on alkoholisoitunut opettaja, äidillä on uusi perhe. Miken äiti Mitsuko sanoo

isä-Eijun jättäneen perheen. Syöpää sairastava isä näkee asian toisin päin. Mike matkustaa Osakaan ja

huolehtii isänsä viimeisistä viikoista ja saa joko pelastukseskseen tai riesakseen isän kulmakuppilan.

Myös exät pitävät koko ajan yhteyttä toisiinsa, vaikka varsinkaan Benin äidin uusi pappispuoliso ei asiasta pidäkään. Kaikki lopulta auttavat isää, isiä.

Rakkautta sekä on että puuttuu. Poikien on hyvä olla toistensa kanssa, mutta silti he eivät ole valmiita

lopulliseen parisuhteeseen. Ehkä olisivatkin, muttei kumpikaan uskalla sitä myöntää. Satunnaisia sivusuhteita ei paheksuta, koska koko ajan on selvää, että paneminen ja rakastaminen ovat eri asioita. Irtti

pyristely ja lähentyminen vuorottelevat tiuhaan. Pidempi paussi suhteelle on, kun Mike on Japanissa odotettua kauemmin. Hän hoitaa isänsä loppuun saakka ja palaa vasta tuhkauurnan kanssa.

Ben tutustuu Omariin, Benin nimikkohoidokin Ahmadin isoonveljeen. Omar olisi pian valmis vakisuhteeseen. Ben ei taaskaan tiedä.

Mitsuko palaa Japaniin, minne Mike on myös uudestaan lähdössä. Mike pyytää Beniä mukaansa. Ben epäilee Miken lähtevän äitinsä vuoksi. Akuutein syy on kuitenkin isältä peritty baari, jonka kohtalo pitää

ratkaista. Ben ei taaskaan osaa päättää. Kun Ben saa Mikelta suukon, puhelimeen tulee Omarilta monta

sydämen kuvaa. Päättä siinä sitten.

Bryan Washingtonin on ennen romaaniaan julkaissut esikoisteoksenaan novellikokoelman LOT (2019).

Se sai kiittävän vastaanoton.

Bryan Washington: Mitä meistä jää (Memorial). Suom. Aleksi Milonoff. Otava 2021. 320 s.

Riitta Vaismaa on kirjallisuuskriitikko